

**Når verdens-
mål bliver til
hverdagsmål,
kan alle gøre
en forskel**

Det er nemt at føle sig magtesløs over for tidens kriser, men når globale mål bliver omsat til lokal handling, kan man flytte meget i fællesskab. Det har man vist i projektet SAMMEN OM VERDENSMÅL, hvor folkebiblioteker over hele landet har inviteret seniorer fra lokalområdet til at etablere grupper, der arbejder konkret med verdensmålsaktiviteter. Samarbejdet er nyt for bibliotekerne, og for borgerne skaber det nye muligheder for engagement.

Af Trine Jørgensen, journalist

Bodil fra Viborg har lært de lokale familier, hvordan man pøder æbletræer. Bo fra Tranbjerg er blevet en lokal kapacitet indenfor affaldssortering og bæredygtighed. Gunner fra Gladsaxe kører madklubber for enlige mænd. Og Nanné fra Rudersdal holder foredrag på biblioteker om sine "200 gode idéer" til at leve mere klimavenligt.

Fælles for dem er, at de har lagt arbejdslivet bag sig, men ikke har sluppet engagementet og lysten til at gøre en forskel i lokalsamfundet.

Og at de greb muligheden, da projektet SAMMEN OM VERDENSMÅL startede på deres lokale bibliotek. Du kan møde Bodil, Bo, Gunner og Nanné på de kommende sider – men først lidt om deres fælles projekt.

Fællesskab omkring bibliotekerne

Projektet SAMMEN OM VERDENSMÅL er søsat af Tænk tanken Fremtidens Biblioteker, og er støttet af VELUX FONDEN med 5,5 mio. kr. under fondens uddelingsområde Sociale indsatser i Danmark. Bevillingen blev givet i 2020 og løber frem til udgangen af 2023. Bag

tænk tanken står en række centrale aktører omkring de danske folkebiblioteker, og kongstanken med projektet er at engagere borgere i lokale fællesskaber omkring aktiviteter, der taler ind i et eller flere af FN's verdensmål – med biblioteket som ramme og vært.

Det skorter ikke på verdensmålsprojekter i denne tid, men mange af dem er rettet mod børn og unge. SAMMEN OM VERDENSMÅL har i stedet valgt at fokusere på seniorer, og det giver nogle helt andre perspektiver, fortæller projektleder

Fotograf: Simon Klein-Knudsen

Biblioteker som facilitator. Med inspirationsdage, rejsegrupper og bæredygtighedspsykolog har de deltagende biblioteker gode muligheder for at inddrage lokale borgere i arbejdet omkring FN's verdensmål.

Kira Gilling Hansen fra Fremtidens Biblioteker:

”Der er en enorm styrke i seniorernes livserfaringer og fortællinger, og mange vil rigtig gerne bidrage med det, de ved og kan – men som samfund er vi ikke altid gode til at inddrage dem. Formålet med projektet er at give seniorerne en ramme for at handle sammen om noget meningsfyldt og dermed skabe trivsel, men vi kan også se, at det skaber en bevægelse ud til andre aldersgrupper, for deltagerne er virkelig motiverede af at engagere andre, lære fra sig og selv lære nyt.”

SAMMEN OM VERDENSMÅL startede for halvandet år siden med pilotforløb på otte biblioteker. I skrivende stund lever projektet på 28 biblioteker i lige så mange kommuner over hele landet, og ambitionen er at komme op på 36, før projektet slutter i 2023.

Ny rolle til bibliotekerne

At bibliotekerne engagerer sig i FN's Verdensmål er måske nyt for nogen, men det ligger i naturlig forlængelse af bibliotekernes folkeoplysende opgave, påpeger Kira Gilling Hansen:

”Bibliotekernes rolle er jo ikke kun at stille viden til rådighed, men også at fremme den demokratiske, kulturelle, uddannelsesmæssige og digitale dannelse – og aktuelt betyder det også en bæredygtig dannelse. Desuden spiller bibliotekerne en vigtig rolle i lokalsamfundet, fordi så mange mennesker mødes der, på tværs af alder, uddannelse og social baggrund.”

Mange biblioteker arbejder således allerede med verdensmål ved at lave udstillinger og invitere til

Formålet med projektet er at give seniorerne en ramme for at handle sammen om noget meningsfyldt og dermed skabe trivsel, men vi kan også se, at det skaber en bevægelse ud til andre aldersgrupper, for deltagerne er virkelig motiverede af at engagere andre, lære fra sig og selv lære nyt.

– Kira Gilling Hansen

Fotograf: Simon Klein-Knudsen

Ansvar for at skabe meningsfulde fællesskaber ligger både hos bibliotekerne og de ældre selv, der spiller en stor rolle i at definere og udfylde projektet på lokalt niveau.

arrangementer, men SAMMEN OM VERDENSMÅL har også en anden mission: Her bliver borgerne inviteret ind i et fællesskab, som de selv skal være med til at definere og fylde med indhold. Det er langt fra alle biblioteksansatte, som har erfaring med denne type processer, og derfor er første skridt altid at klæde dem på til værtsrollen, når et nyt bibliotek kommer med i projektet, fortæller projektlederen:

”Vi starter altid med at invitere de ansatte til læringsdage, hvor

vi i oplæg og workshops arbejder med, hvordan man tilrettelægger en samskabelsesproces med borgerne. Vi har bl.a. nogle meget dygtige designtækningskonsulenter, som underviser de ansatte i den såkaldte Design Quest-metode, hvor man som noget nyt også tænker bæredygtighed ind i biblioteksdriften og i processer og events. De ansatte lærer at indsamle viden om lokalsamfundet og det, der optager borgerne, og at skabe rammerne om en proces, hvor alle skal komme til orde og føle sig inkluderet.”

Fra håbløshed til handlekraft

Netop inklusionen er vigtig, for hvis borgerne skal engagere sig i projektet, skal de føle, at det nytter noget, og at deres input bliver lyttet til. Det er en stor mundfuld at gå i krig mod verdens fortrædeligheder, og håbløsheden lurer altid, for gør mit lokale bidrag overhovedet nogen forskel? Også her arbejder projektet målrettet på at skabe en ny fortælling om, at man sammen kan flytte bjerge – også i et fladt land som Danmark:

”Ord som bæredygtighed og verdensmål kan være lidt fjerne begreber for mange, så vi bruger ofte andre ord og fortæller om konkrete eksempler, når borgerne kommer til de første møder. At plante træer, at reparere tøj, at hjælpe børn med lektier, at sortere affald – det er lokalt og håndgribeligt og taler samtidig lige ind i verdensmålene” fortæller Kira Gilling Hansen.

Projektet trækker også på redskaber fra den såkaldte bæredygtighedspsykologi, hvor man kobler psykologiske faktorer som trivsel, motivation og adfærd til miljømæssig bæredygtighed. Med andre ord: Hvordan kan det at leve bæredygtigt også give en oplevelse af at have et godt og meningsfyldt liv? Og hvordan motiverer man grundlæggende folk til at sige ja i stedet for nej, når muligheden for handling og engagement viser sig?

”Vi har en meget dygtig bæredygtighedspsykolog med i processen, som arbejder med de ansatte, og som faciliterer og kickstarter de første møder med borgerne – for hvis det skal lykkes at skabe gode og handlekraftige grupper, skal alle opleve, at de kan gøre en forskel

Vi ser, at dem, der vidste mindst om verdensmålene før, rykker lige så meget som dem, der ved noget om klima og biodiversitet. Det er ikke deltagernes viden, som er afgørende – det er engagementet og viljen til at gøre en forskel.

– Kira Gilling Hansen

ved at engagere sig,” påpeger Kira Gilling Hansen.

Små grupper, stor virkning

28 biblioteker er med i projektet, og nogle har aktive verdensmålsgrupper, mens andre er ved at etablere dem. Hver gruppe har sit eget fokus og sin egen måde at arbejde på, men nogle elementer går igen: Det starter med en række møder, hvor man drøfter, hvad man vil arbejde med – og ofte får man input og inspiration ved at invitere forskellige eksperter og fagfolk til at komme og holde oplæg, som er åbne for alle interesserede. Oplæggene skal helst følges op af handling, så folk ikke kun kommer for at høre, hvordan man sanker frø eller reparerer tøj, men selv får jord under neglene, før de går hjem, eller skriver sig op til at prøvekøre symaskinen en anden dag.

På den måde trækker gruppen andre til, og kombination af en lille

kerne af engagerede borgere og en større gruppe af interesserede har vist sig at være levedygtig, fortæller Kira Gilling Hansen:

”Mange steder får vi engageret lokale ildsjæle i grupperne, og det giver en god dynamik i arbejdet – men vi appellerer også til, at man lige prikker til en nabo eller en, man synes kunne have brug for at komme mere ud. På den måde breder projektet sig ud, så vi får mange slags folk med. Og vi ser, at dem, der vidste mindst om verdensmålene før, rykker lige så meget som dem, der ved noget om klima og biodiversitet. Det er ikke deltagernes viden, som er afgørende – det er engagementet og viljen til at gøre en forskel.”

Klimafolkemøde og politisk interesse

Siden SAMMEN OM VERDENSMÅL lagde fra land, er der opbygget en solid projektorganisation, der støtter

og inspirerer de nye, lokale projekter, der hele tiden kommer til: Der er etableret et rejsehold af engagerede borgere fra pilotbibliotekerne, så nye projekter altid kan få besøg og inspiration fra folk, der er længere i processen. Der bliver løbende holdt fælles inspirationsdage og andre aktiviteter, og der er netop bestilt 21 symaskiner hjem til de projekter, der arbejder for at undgå tøjspild ved at reparere og redesigne gamle tekstiler – et område, hvor unge mennesker kommer til for lære at sy og stoppe tøj på den måde, som den ældre generation er vokset op med.

I september 2022 var projektet stærkt til stede ved Klimafolkemødet i Middelfart med en række velbesøgte arrangementer. Blandt meget andet inviterede to medlemmer af den lokale verdensmålsgruppe til gåtur og samtale med meteorolog Jesper Theilgaard om, hvordan kedelige byrum kan omdannes til

Fotograf: Simon Klein-Knudsen

Sammen om verdensmålprojektet engagerer målgruppen 60+ i verdensmålsarbejdet ved at facilitere lokale handlefællesskaber omkring FN's verdensmål. Det kommer der både livskvalitet og fællesskaber ud af, ligesom de ældre får mulighed for at bruge deres viden og erfaringer til at skabe opmærksomhed og handling omkring nogle af vor tids største udfordringer.

bæredygtige og attraktive udflugtsmål. 250 mennesker gik med og hørte om gruppens planer for industriområdet – og bidrog undervejs ved at kaste vilde blomsterfrø, som de havde fået udleveret.

Alt i alt er der nu så stærkt momentum omkring den grønne dagsorden, at bibliotekerne også oplever interesse fra kommunen og fra de lokale politikere, fortæller Kira Gilling Hansen:

”Verdensmålsgrupperne arbejder ofte med mikroinitiativer, og man kan måske tænke, at det ikke batter meget at invitere til byttemarked eller træpodning, men aktiviteterne udvikler sig hele tiden og kommer ofte til at fylde så meget for mange mennesker, at politikere og embedsmænd får øjnene op for det. De vil gerne samarbejde, og de ser, at bibliotekerne er ved at blive vigtige spillere i den folkelige forankring af den bæredygtige omstilling. På den måde har vi virkelig fået sat en bevægelse i gang.”

Af samme grund er projektlederen fortrøstningsfuld ved udsigten til, at projektet officielt slutter ved udgangen af 2023. Nok er det måske slut med SAMMEN OM VERDENSMÅL, men aktiviteterne vil leve videre:

”Grupperne skal nok skal leve videre i en eller anden form – måske glider de over i andre lokale initiativer, og det vil bare være fantastisk, så længe der handles. Jeg tror, vi har fået tændt en gejst, der holder ved, både hos borgerne og på bibliotekerne.”

Bodil, Bo, Gunner og Nanné er alle enige – og de får ordet på de næste sider.

BODIL

"Så kan jeg sætte et aftryk på eftertiden" – Bodil Shah, Viborg

Hvordan kom du med i projektet?

Jeg er med i en repair-café, og der hørte jeg om gruppen. Jeg tøvede først, fordi det kun var for seniorer, og jeg kan bedre lide blandede grupper. Men jeg er rigtig glad for at være med – vi har lov til at handle og komme med nogle idéer, som kan synes meget urealistiske, men som alligevel tit kan noget. Og så er der plads til at udvikle de

menneskelige ressourcer i vores fællesskab.

Hvad laver I?

Vi har bl.a. lavet et arrangement, hvor vi lærte folk at pøde frugttræer. Vi fik biblioteket til at lave en plakat – der var plads til 30 mennesker – og det blev lynhurtigt udsolgt. Vi mødtes i en lille bålhytte og havde alle sammen stiklinger med. Der var både små børn, større børn, voksne og meget voksne med, og allerede på dagen var der nogen, der sagde, at "når jeg kommer hjem, kan jeg også lære min nabo at pøde et frugttræ!" Og nu får jeg billeder og beskrivelser af de fantastiske træer, der gror i folks haver.

Træer er jo bare livsbekræftende, og vi skal have nogle flere af dem! De kan holde i mange år, og det er dejligt for et barn at se, hov, det æble

kan jeg plukke. Vi vil gerne plante flere træer i bynære omgivelser, bl.a. på de store plæner langs ringvejene her i Viborg. Det skal være både store og små træer – nogle af dem vokser hurtigt, men vi skal også have egetræer, fordi de har plads til 1.000 forskellige arter i et træ. Og så bliver egetræer gamle. Så kan jeg også sætte et aftryk på eftertiden.

En anden fra gruppen har fået gang i nogle arrangementer i Frivillighedens Hus, hvor folk, der måske er lidt ensomme og har nogle vanskeligheder, kan komme en eftermiddag om ugen. Det er også udsprunget af gruppen. Og så er vores repair-café knopskudt med en redesign-gruppe, og vi har været ude i en masse skoleklasser og lære dem at reparere og re-designe gammelt tøj. Så der foregår mange ting.

Fotograf: Simon Klein-Knudsen

Alt fra kreative værksteder til vidensgrupper og repair-caféer er med til knytte nye fællesskaber blandt Sammen om verdensmål-projektets deltagere og tiltrække nye kræfter til arbejdet.

Hvad giver det dig at være med?

Det føles bare helt rigtigt og balanceret at være med i et fællesskab, hvor der er plads til os allesammen, og hvor vi støtter hinanden. Vi har alle sammen en menneskelighed, som vi kan udvikle, og jeg synes ikke, vi skal gruppere os så meget i ældre – vi skal bare kalde os for mennesker! Jeg synes virkelig, vi er på den rigtige vej og gør en forskel sammen.

Det giver indlysende mening, at vi kerer os om kloden, og med til det hører, at vi kerer os om hinanden i lokalsamfundet. Jeg tror, vi alt for tit overser de mennesker, der ikke lige passer ind i en kasse, og det har skabt nogle af de problemer, vi står i nu.

Hvad tror du, der sker, når projektet stopper i 2023?

Jeg tror helt sikkert, gruppen fortsætter, selvom selve projektet SAMMEN OM VERDENSMÅL stopper. Fremtidens bibliotek er for mig et sted, hvor alle kan mødes, og det tror jeg vi bliver ved med.

BO

"Det gælder om at gøre folk klogere på en lige-ud-af-lande vejen-måde" – Bo Nordby, Tranbjerg, Aarhus Kommune

Hvordan kom du med i projektet?

Jeg kender en af medarbejderne fra det lokale bibliotek, fordi vi begge er

frivillige læseguider, og hun spurgte, om jeg ville være med i SAMMEN OM VERDENSMÅL. Jeg synes, det lød som et spændende projekt, som rigtig mange kunne få glæde af – og så kunne jeg godt lide, at vi skulle starte fra bunden og selv beslutte, hvad det skulle handle om. Desuden var det en mulighed for at lære nogle nye mennesker at kende.

Hvad laver I?

Først mødtes vi en gruppe seniorer, som biblioteket havde inviteret ind. Vi havde mange forskellige holdninger, men vi endte med at fokusere på verdensmål 11, som handler om bæredygtige byer og lokalsamfund. I 2023 træder der jo en ny lov om affaldssortering i kraft, og her i området har der tidligere været meget forvirring omkring det. Derfor ville vi gerne lave vidensgruppe, der kan bistå kommunen ved fx at dele pjecer ud, holde informationsaftener og i det hele taget skabe en lokal ånd omkring de nye regler.

Vi kontaktede så det kommunale selskab, der står for affaldssorteringen – og de er meget positive, men vi kan først komme rigtigt i gang, når loven træder i kraft. Tiden indtil da bruger vi på at gøre os klogere på området. Vi har lavet en række workshops og foredrag på biblioteket, bl.a. om verdensmål, vedvarende energi, cirkulær økonomi og adfærdspsykologi. Vi indbyder alle, der har lyst, og arrangementerne har været meget velbesøgte. For nylig havde vi en aften om bokashi-kompostering, og der kom faktisk mange!

Efterhånden er målet blevet, at vi gerne vil lave et mere generelt videnscenter om verdensmål og bæredygtighed. Man kan sige, at vi har brugt en klassisk tragtmødel for

projektarbejde, hvor vi nåede frem til projektet om affaldssortering – men nu har vi så vendt tragten om og spreder os lidt ud igen, så vi omfatter flere emner. Vi arbejder også meget med at lave netværk til andre lokale grupper på området.

Hvad giver det dig at være med?

Jeg gør det, fordi jeg synes, det er spændende og udviklende! Jeg har selv arbejdet med undervisning i mange år og har tidligere været engageret i frivilligt arbejde, og det var naturligt for mig at fortsætte, da jeg gik på pension.

Det startede jo som et seniorprojekt, men vi kan også bruge projektet til at bygge bro mellem generationer og bekæmpe aldersdiskriminationen. Det har altid irriteret mig, at seniorer ofte bliver set som en stor, grå masse – vi er jo lige så indbyrdes forskellige som alle andre, og mange af os har masser af ressourcer, vi gerne vil bruge.

Jeg møder mange, der tror, at verdensmålene kun er for særlige nørdere og grupper, men alle kan være med i diskussionen, og det vil jeg gerne slå et slag for. Det gælder om at gøre folk klogere på en lige-ud-af-lande vejen-måde, så de ikke føler sig hægtet af – og så de måske kunne tænke sig at komme med i arbejdet.

Hvad tror du, der sker, når projektet stopper i 2023?

Vi kommer først i gang med samarbejdet med det kommunale selskab om affaldssortering til næste år – og når det projekt er afsluttet, ved jeg ikke, hvor mange der vil fortsætte med det, vi herudover har sat gang i. Nu må vi se, og vi er helt sikkert nogle, der kommer til at fortsætte.

Fotograf: Simon Klein-Knudsen

Fra madklub til tovholder. I Gladsaxe førte en madklub for ældre enlige mænd Gunner Laursen til en rolle som lokal tovholder for SAMMEN OM VERDENSMÅL-projektet.

GUNNER

”Jo mere jeg selv engagerer mig, jo flere får jeg i tale”

– Gunner Laursen, Gladsaxe

Hvordan kom du med i projektet?

Jeg har i 5-6 år haft et par madklubber med ældre enlige mænd, hvor vi mødes et par gange om ugen og hygger os med hinanden og et godt måltid. For halvandet år siden fik vi så et nyt bibliotek her i Gladsaxe – som hedder BIBLIOTEK+, fordi det både er et traditionelt bibliotek og et aktivitetshus – og de tilbød, at vi kunne flytte madklubberne derover. Det er virkelig gode faciliteter, så det har vi aldrig fortrudt.

Jeg blev så involveret i BIBLIOTEK+ fra starten og fik lov til at sætte mit præg på stedet, og det har gjort, at jeg nu bliver betragtet som en slags tovholder for de mange grupper, der kommer i huset. Så da SAMMEN OM VERDENSMÅL startede, blev jeg spurgt, om jeg ville være med.

Hvad laver I?

På nuværende tidspunkt er vi 10-12 mennesker, der er involveret i det. Vi holder møde ca. en gang om måneden, hvor vi får kaffe og kage og snakker om, hvad der rører sig lige nu. Nogle i gruppen er meget kreative og finder på, og så er der sådan nogle som mig, der ikke er kreativ, men til gengæld god til at formidle og organisere. Så jeg rejser bl.a. rundt på andre biblioteker og

holder foredrag for folk, der gerne vil høre noget mere om verdensmål og selv starte grupper.

En fra gruppen har startet en besøgstjeneste op, hvor hun tilbyder at besøge ældre mennesker og hjælpe folk, der måske sidder lidt alene. En anden bestyrer en såkaldt eventyrhave, som hører til en af boligelskaberne, hvor beboerne så selv kan komme og plante blomster og grønt. Det gør, at mange pludselig får øjnene op for, at hov, jeg kan da også plante mine egne gulerødder, og på den måde bobler aktiviteterne op og breder sig. Det er vældigt interessant at se, at der faktisk ikke skal så meget til, før det har en effekt.

Og det er mit udgangspunkt, når jeg selv taler med folk: Vi skal ikke ud at frelse verden, men vi kan godt tænke over i dagligdagen, hvordan vi kan gøre tingene lidt anderledes – og vi kan slå os sammen i fællesskaber, der sætter sig sammen og får gode idéer. På den måde kan man faktisk komme meget langt.

Hvad giver det dig at være med?

Jeg vidste ikke spor om verdensmålene selv, før jeg kom med i projektet. Jeg har altid haft nok i min familie og aldrig haft behov for de store sociale kontakter, men jeg kom tilfældigvis ind i det frivillige arbejde og opdagede at, hallo, der er nogen, der kan bruge de ting, jeg byder ind med! Jeg opdagede, at jeg kan gøre en forskel for andre mennesker, og det gjorde, at jeg engagerede mig i tingene. Og jo mere jeg selv engagerer mig, jo flere får jeg i tale.

Jeg bruger meget tid på det, og nogle gange kan det også være

hårdt arbejde – men når jeg så møder en i elevatoren her på biblioteket, der siger ”Hej Gunner”, og jeg faktisk ikke aner, hvem det er, så tænker jeg: Det er ikke helt forkert, det, jeg har gang i.

Hvad tror du, der sker, når projektet stopper i 2023?

Jeg tror ikke, det som sådan kommer til at gøre nogen forskel. Den lille gruppe, vi har her, er meget stærk og har rigtig mange gode idéer til alt muligt mellem himmel og jord. Så vi fortsætter bare, så længe vi orker!

NANNÉ

”Jeg synes slet ikke, at klimakrisen bliver taget alvorligt nok”

– Nanné Solem Dahl, Rudersdal

Hvordan kom du med i projektet?

Jeg har været aktiv i Klimabevægelsen i flere år, og en dag var jeg til et foredrag på biblioteket om den lokale klimaplan. Så står vi og snakker bagefter, og jeg får sagt, at jeg faktisk har samlet mindst 200 gode idéer ind til ting, man selv kan gøre i forhold til klimaet. Så spurgte en af bibliotekarerne, om jeg ikke havde lyst til at komme og fortælle om det. Og det havde jeg!

Siden har vi lavet forskellige aktiviteter, og jeg er også kommet med på rejseholdet, hvor vi besøger andre kommuner og fortæller om arbejdet med bæredygtighed.

”EN STOR ANERKENDELSE AF SENIORERNES VIDEN”

-Ane Henriksen,
direktør i VELUX FONDEN

Hvorfor har VELUX FONDEN valgt at støtte SAMMEN OM VERDENSMÅL?

”I VELUX FONDEN har vi helt overordnet en vision om at understøtte det demokratiske samfund på et oplyst og bæredygtigt grundlag. Vi har et socialt program, hvor vi gerne vil støtte, at flere kommer ind i konstruktive fællesskaber – og så har vi særligt fokus på seniorer som en ressource i lokalsamfundet.

Projektet SAMMEN OM VERDENSMÅL skriver sig meget smukt ind i alle de temaer og i en aktuel dagsorden. Det arbejder nærværende og håndgribeligt med bæredygtighed, og det giver seniorerne mulighed for at bidrage aktivt til den udvikling.”

Hvilken forskel håber I, projektet vil gøre?

”Vi håber selvfølgelig, at projektet får etableret nogle lokale handlefællesskaber, som seniorerne kan engagere sig i, og ad den vej bidrage

til deres lokalsamfund. Projektet er jo forankret på bibliotekerne, og de har altid været demokratiske oplysningssteder. Derfor er de centrale i den bæredygtige dannelse, som også er vores fokus – og så er de gratis, landsdækkende og åbne for alle, og så håber vi, at aktiviteterne bliver udbredt ad den vej. På den måde synes vi, projektet har et stort almennyttigt perspektiv.”

Hvordan kan et projekt om FN's Verdensmål understøtte det demokratiske samfund?

”For os er det væsentligt, at projektet skaber konstruktive og meningsfulde fællesskaber, og at det sker med udgangspunkt i seniorerne. At projektet handler om bæredygtighed, er et ekstra plus, for i det ligger der jo en stor anerkendelse af seniorernes viden og måde at leve på. De er vokset op i en tid, hvor man levede mere bæredygtigt – man brugte måske ikke det ord, men der var en ressourceknaphed, som vi ikke kender i dag. Derfor bærer de viden og indsigter om nogle metoder til bæredygtighed, som de kan give videre, og som har stor værdi. Med projektet bliver der skabt et rum, hvor de kan sætte den viden i spil og gøre en forskel i lokalsamfundet – og det engagement tror vi er alfa og omega for et levende demokrati.”

Hvad laver I?

Siden SAMMEN OM VERDENSMÅL startede, er det blevet meget nemmere for os, der allerede er aktive, at få hjælp og støtte på biblioteket – og der er også kommet mange med, der ikke var aktive før. Efter jeg havde holdt foredrag, gik vi i gang med at kigge på madspild, og vi har bl.a. fået lavet en plakat, som alle de lokale butikker har hængt op, om hvordan man kan undgå madspild derhjemme.

Det har virkelig sat fut under kedlerne, at biblioteket et gået ind i den grønne dagsorden. Det giver energi, at de lægger lokaler til rådighed, skaber kontakter og i det hele taget bakker op. Kommunen er også meget åben i forhold til initiativer, og butikkerne var meget positive og sagde ja til at hænge vores plakat om madspild op. Det er, som om det hele går op i en højere enhed lige nu, hvor alle faktisk gerne vil bidrage og lytte til hinanden.

Hvad giver det dig at være med?

Da jeg stoppede med at arbejde, tænkte jeg: Nu får jeg mere tid, og den skal bruges fornuftigt! Jeg synes slet ikke, at klimakrisen bliver taget alvorligt nok, og jeg føler mig forpligtet til selv at gøre noget, for jeg tænker meget på, hvordan mine børnebørn har det om 50 år. Når jeg gør noget, møder jeg andre, der også gør noget, og følelsen af at rykke nogle ting sammen, den er fantastisk! Det er nogle gange små skridt, men bare det, at folk bliver opmærksomme på verdensmål og bæredygtighed, er også vigtigt.

Hvad tror du, der sker, når projektet stopper i 2023?

Vi er mange, der kommer til at fortsætte arbejdet, men jeg kan være

bange for, at man vil spare for meget på bibliotekerne på sigt. Det handler jo ikke kun om vores aktiviteter, men også om, at biblioteket er et sted, der giver mulighed for at mødes og få tillid til hinanden, og det har vi virkelig brug for. Personligt har jeg det sådan, at biblioteket er mit yndlings-offentlige sted! De støtter borgerne helt upolitisk, og jeg tror det gør det nemmere at spore folk ind på at handle klimavenligt selv, og ikke bare vente på, at kommunen eller politikerne løser det for dem. ✕

Fotograf: Simon Klein-Knudsen

Sammen med bibliotekerne sætter lokale borgere klima på dagsordenen og skaber stærke, levedygtige fællesskaber, der skal leve videre efter projektets afslutning i udgangen af 2023.